

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiuni

Alianță și războiu.

— Acest articol trimis din afară, este un ecou dela țeară la cele două vizite din castelul Buda. —

„Războiul viitor este sabia lui Dumnezeu, care atâră nu numai asupra siguranței statului, ci și a popoarelor sale în parte...”

„Rusia a nimicit Polonia, a sfărmat Turcia, tot ea va nimici până în temelii mai ales Ungaria, dacă Maghiarii nu vor înțelege, înainte de izbucnirea războiului, condițiile de existență ale Ungariei...”

Maghiarii, rasă absolut străină, de ori-care neam îi încunjoară, caută aliați. Aliați au căutat la 1848, aliați au căutat la 1859 și la 1866. Dar de multă vreme nu ne aducem aminte, ca compatrioții nostri să fie așa dornici de aliați, cum am văzut, că s'au arătat prin rostul presei lor în timpul din urmă.

Pericolul, ce ne amenință, e vecinic același. Nu știm ziua și ceasul, când inamicul dinspre nord are să năpădească asupra noastră, gata să ne cutopească, să ne adrobească și să ne înghiță. Nu știm, având-o timp destul ca să ne întărim, să-i putem da pept, să-l putem răbi.

Și vai de acele țări, cari stau în nelucrare, care nu fac nimic pentru a pute înfrunta pericolul.

Maghiarii încă sunt conștienți de acest pericol. Ei văd mărimea lui, dar' nu înțeleg ce să facă pentru a 'i-se pute împotrivi. Ei visează utopii, vreau să formeze un stat unitar, unde toți să simțască și să zică, că sunt fericiți ca Maghiarii. Greu lucru și cu puține șanse de reușită.

Statul ungar e polinațional și va rămâne astfel. Fiecare națiune își reclamă partea ei în lume; fiecare vrea să trăiască așa cum este. Dacă ei voiesc, ca să se maghiarizeze, produc cea mai mare discordie, ear' statele în care domnește discordia între neamurile, care le alcătuiesc, sunt slabe. Acesta e cazul și cu Ungaria. Inșiși cărmuitorii acestui nenorocit stat nutresc discordia, neînțelegerea, ura între neamuri. Ei inșiși atentează prin aceasta la existența statului.

Două vizite de suverani s'au perindat luna trecută în castelul din Buda.

Împăratul Wilhelm II. cu „clasicul” lui toast a ridicat pe Maghiarii până la cer. A arătat la lume, cât de scumpă îi e lui prietenia cu Maghiarii. Peste o ură învechită, nutrită veacuri de-a rândul, s'a pus vâlmășia uitării. A aprobat fără nici o rezervă direcțiunea politică a Maghiarilor, 'i-a încurajat, le-a dat puteri noi. „Înainte, calea, pe care a-ți apucat e bună! Voi să fiți tari și mari, voi să fiți puternici, voi națiunea favorizată de soartă. Afară de voi nu există alt neam, vrednic de a fi luat în seamă. Dacă stau bine cu voi, am cucerit întreg statul. Fără frică putem isbi dușmanii, ce vor avă să ne prăpădească. În voi este tăria și puterea statului...”

Dar' amar se înșală!

Mai suntem în statul ungar și alte națiuni. Suntem Români, Sârbi, Slovaci, Germani etc. aceștia toți laolaltă în majoritate. De noi ai uitat, Maiestate? De a noastră existență pe acest pământ nu vrei să faci amintire?

Și noi susținem acest stat, cu care v'ăți aliat în vreme de pace și de războiu.

Și noi ne dăm feciorimea în oastea în care ai pus atâtea nădejdi, în oastea, care formează brațul apărător al alianței noastre.

Noi suntem în majoritate și în oaste.

Vrem să știți, Maiestate, și vrem să știți lumea, cu cine aveți a face în cas de primejdie.

Ați fost indus în eroare, când ați crezut, că numai „cavaleriasca națiune maghiară” poate să dea directivă în această țeară.

Țeara noastră ne e dragă și scumpă. E pământul care ne-a născut și pe care dat ne este, ca să trăim. Și n'am vrea s'o dăm pradă la dușmani.

Suntem considerați ca străini pe pământul nostru. Nu ni-se dau drepturi, nu ni-se dă cuvânt. Ni-se cere să ne lăpădăm de limba, de legea, de credința noastră. Puterea statului ne prigonește pe toate căile, vrea să ne despoaie de firea noastră, moștenită din moși strămoși. Ne cere jertfe de sânge și de avere. În schimb? Nimic. Ear' când plini de amărăciune, istoviți de puteri, răpuși de durere, strigăm, să ni-se facă dreptate, ni-se arată Clujul și Seghedinul.

Cum se iubim o astfel de mamă vitregă? Ce inimă se avem, s'o apărăm în vreme de primejdie?

Măndrul rege al României, viteaz în războiu și vrednic în vreme de pace, de asemenea a întors în capitala vitregei noastre patrii visita din anul trecut a prea bunului nostru Monarch.

Maghiarii și toată lumea a spus, că se face alianță. Se îndeplinește alăturarea României la tripla alianță.

Lucrul cerut cu insistență de logica raporturilor de vecinătate. Nici când Maghiarii n'au prădat mai multă cerneală, pentru a scoate la iveală faptul, că România și Ungaria sunt avizate una la alta. În frase bine sunătoare au dat de știre în lume, că nu e în interesul Ungariei, ca să se sfășie în lupte cu țeara-soră a noastră. Interese de ordine superioară reclamă imperativ alianța și buna înțelegere. Dușmanul ne e același. Maghiarii și Românii formează stânca de granit, de care are să se isbească acest comun dușman.

Și totuși Maghiarii nu văd și nu aud!

Nu văd, că dorobanții nu pot să lupte alături cu honvezi, câtă vreme știu, că în această țeară sunt frați de un sânge în suferințe și dureri, fără drepturi, fără nume, frați prizonieri, frați întemnițați.

Nu văd, că noi n'avem pentru-țe ne însufleți.

Nu văd, că noi n'avem pentru-țe lupta la cas de pericol.

Numai acela luptă, care are conștiință, că 'i-se răpește ce are drag și scump?

Fii nostri dela oaste simțesc ca și noi cei-ce nu suntem în oaste.

De asta am vră să țină seamă cei-ce fac alianțe. Alianțele sunt pentru vreme de războiu. Acum vie, ca și compatrioții nostri stăpânitori să vadă și să înțeleagă acest lucru. Să ne facă și nouă posibil, să avem pentru-țe ne însufleți, s'avem pentru-țe lupta.

Câtă vreme ei au în vedere fantasmagorii, urmăresc utopii, vreau să ne despoie de limba noastră, ne silesc să ne lăpădăm obiceiurile și legea, să ne vindem noi pe noi, câtă vreme nu ne vor face parte de deplină și sinceră egalitate în toate privințele și privitor la toate bunurile vieții omenești, nu vom fi fericiți în această patrie, și în fața dușmanilor din afară nu vom fi respectați în vreme de pace și nu vom fi tari în vreme de războiu.

Maghiarii au acum puterea în mână. Ei pot să aleagă calea de urmat. Vor fi sinceri și loiali, vor vrea să se mulțumească cu ceea-ce sunt și la ce pot ajunge, vor vră să ne deie și nouă ce e al nostru: va fi că înțeleg mărtașă problemă, ce soartea le-a merit. Alianțele facute vor fi adevărate alianțe, dictate de comunitatea de interese. Cetățeanul mulțumit e tare și luptă cu însuflețire. Inamicul îl respectă. Unirea însemnează tărie.

Vom fi pururea nemulțumiți: vom slabi, și atunci ori-ce alianță nu va avea nici o valoare.

Sibiu, 22 Oct. n.

Din isprăvile lui Jeszensky.

Foile de dincolo comunică un cas pe atât de senzațional, pe atât de instructiv pentru actualitate. Acum un an, cu ocazia vizitei Împăratului Francisc Iosif, dl Bărsan, pe atunci șef al gării din Predeal, a fost decorat cu crucea de cavaler al ordinului „Leopoldin”. Dl Bărsan a purtat această decorație în seara când Împăratul Francisc Iosif a trecut prin Predeal la Budapesta. După câteva zile, dl Jeszensky observă, că printre cei decorați cu ocazia vizitei împăratului se află și șeful gării din Predeal, dl Bărsan, care în același timp era și președintele secțiunii din localitate a Ligei. Această decorație n'a venit de loc la socoteală guvernului unguresc și baron Bánffy, prin ministerul de externe din Viena, a cerut guvernului român să retragă decorația dlui Bărsan, de care ce acesta, fiind președinte al secțiunii Ligei, e dușman al Ungurilor. Și ministrul de externe Sturza, care tocmai atunci primise cererea dlui Bărsan de a 'i-se da autorizație pentru a pute purta decorația austriacă, încunștințându-l pe dl Bărsan, că guvernul unguresc 'i-a retras decorația! Astfel decorația, purtată timp de două luni de zile de dl Bărsan, a fost înapoiată guvernului unguresc.

Etă dar', că dl Jeszensky a putut retrage o decorație dată de Monarchul nostru! De ce nu s'ar considera lucrul ca un cas de precedentă?!

Provisorul în Austria.

Liberalii dela noi și liberalii din Austria ar dori mult să 'l vază căzut pe Badeni, cu întreg cabinetul seu. Ziarele maghiare capătă știri din Viena, că provisorul nu va trece în Reichsrath, până nu va abdice Badeni. Dacă s'ar pune la ordinea zilei proiectul provisorului, opoziția 'și-a făcut planul de luptă și de zădărnire, și dacă cu toate astea provisorul s'ar vota, pactul definitiv tot nu se va vota lui Badeni. Astfel ar veni dualismul în pericol și Împăratul va fi silit — a jertfi pe Badeni. Un minister compus din oficiali va încheia pactul fără nici o greutate — adăogă ziarele.

Chestiunea națională.

Întrunirea în Galați. Afară de Brăila se va ține Duminecă o întrunire și la Galați.

Asupra acestei întruniri ziarul „Galați” scrie următoarele:

„Pentru întrunirea publică ce se va ține în acest oraș Duminecă, 12 Octomvrie, de către studenții din București, spre a se protesta în contra ultimelor condamnări și lovirii suferite de Românii de dincolo din partea Ungurilor, suntem informați, că se va face o grandioasă și puternică manifestare din partea Ligei cetățenilor din acest oraș.”

„În acest scop se va forma un anumit, comitet compus din diferiți cetățeni ai tuturor claselor societății, fără deosebire de culoare politică spre a se pregăti și organiza întrunirea și manifestarea națională.”

„Toate societățile cooperative vor asista cu stegurile și membrii lor la întrunire. În fine, o preambulă cu muzică și drapelul societăților se va face pe străzile orașului de către studenți și public, imediat după întrunire.”

* Întrunirea din Brăila. Pentru întrunirea din Brăila se fac cele mai mari pregătiri. La întrunire vor lua cuvântul din partea studenților domnii Tamara, V. Dumitrescu și Iorgala; ear' din partea cetățenilor domnii N. Perlea și Dr. Palladi.

La această întrunire vor merge și mai multe domoșoare studente din capitală.

* Conferințe. Seria conferințelor în chestiunea națională, despre cari am amintit la timpul seu, după-cum anunță ziarele din București, se va începe la 1 Decemvrie în capitală și în toate reședințele de județe.

Din Cluj.

— 18 Oct. e.

— Reînființarea societății „Julia”. — Picnicul. — Concertul și pedecile ce-ți stau în cale.

— Înființarea unei reviste literare. — Lipsa unui profesor de limba română.

Poate la nici o parte a tinerimei române de pe la universitățile din patrie și străinătate — nu 'i este așa de grea manifestarea activității sale pe terenul cultural-național, ca tinerimei române dela universitatea de aici.

Tinerii români din Pesta și Viena își au societățile lor, își au fondurile lor din cari să se ajute în timpuri de lipsă, de spese eventuale în acțiunile ce le întreprind, au așa zicând o firmă publică recunoscută de toți și legitimă, sub egida căreia li-e permis și pot să se desvolte pe terenul cultural, pot pune la cele acțiuni impunătoare dispunând și de mijloace și de libertatea întrunirii, nu ca noi.

De când părințescul guvern la anul 1884 a desființat societatea academică a Românilor de aici „Julia” — am rămas în o stare foarte tristă.

Fondul care 'l-am avut — amăsurat statulelor — a trecut ori cel puțin a trebuit să treacă la „Asociațiunea Transilvană” — bibliotecă s'a împrăștiat, cărțile din ea Dumnezeu știe pe unde-s ear' tinerii am rămas, așa zicând orfani, aruncați prin forța volnică și brutală dela propria vatră și din propria noastră casă în drumuri — și ne-au oprit până și a ne mai aduna ca să ne putem înțelege că în astfel de împrejurări ce e de făcut.

Și dacă după toate acestea tinerimea din Cluj — în decursul anilor, a făcut și îndeplinit multe, dezvoltând o frumoasă activitate pe toate terenele, ținând pași și stând pe același nivel — cu tinerimea dela celelalte universități, își au societățile lor și mijloacele necesare — are a se atribui zelului și conștiinței de sine, că trebuie să lucreze cu zel și abnegațiune, spre a corespunde așteptărilor și speranțelor ce publicul românesc le leagă de noi.

Nu e vorbă, în decursul acestor ani, s'au făcut încercări ca să se reînființeze „Julia” dar' fără rezultat.

Conform regulamentului universitar — în mai multe rânduri s'au înaintat cereri la redactoratul universității, în numele tuturor universităților române din Cluj — ca să se permită a ne aduna într-o ne înțelegere privitor la înființarea, respective reînființarea societății noastre.

Am fost însă todeauna respinși, înduramă la „Egyetemi körü”-ul — studenților unguri unde ne putem înscrie ca membrii...

Acum cu bucurie pot constata, că în sinul nostru s'a pornit o acțiune energică în scopul de a se mai încerca odată reînființarea — „Julia” — firește sub alt nume și pe baza altor statute căci lipsa unei societăți cere să ne cuprindă în sinul ei pe toți și strîns și încheați să ne țină se simte ca o necesitate impetuoașă.

Spre scopul acesta tinerimea a hotărât să bage o rugare la rectoratul universității — conform regulamentului universitar subscrisă de toți tinerii universitari din Cluj, — în care se cerem să ni-se îngăduie ținerea unei ședințe în care să discutăm, să formulăm și desbatem statutele societății nou înființându.

Și dacă rectoratul de nou ne-ar refusa cererea, s'ar decida a recurge împotriva hotărârii lui până la ministru. Vom vedea, dacă mai există pentru noi dreptate undeva, ori dela ministru până la cel din urmă cărpaciul politic, pe toți 'i-a orbit sovismul.

Mult 'mi-e teamă însă, că și această încercare fără rezultat va fi.

Chiar acum, când „Réform-párt”-ul universitarilor unguri 'și-au luat în program punctul de a împăca și de a încheia frățietate cu tinerimea nemaghiară, când au început a eda o foaie, care se lupte pentru realizarea aceluia program. Anevoie putem spera, că „sovinismul” în mâna cărora e depusă puterea să ne permită, ca în butul acestui program al lor, noi să ne înființăm societatea noastră, și așa să le luăm pentru vecie pofa „înfrățirii”.

Se poate să pășim și noi, ca și colegii nostri sași, cari acum de ani de zile cearcă să-și înființeze o societate și guvernul nici cum nu voeste să le aproabe statutele.

Ca în toți anii așa și în anul acesta, tinerimea a decis ținerea unui picnic, pe 4 Noemvrie st. n.

Inteligența română din Cluj, din jur și depărtări mari, care a luat cândva parte la picnicurile noastre, știe cum sunt și cum 'ți poți petrece în ele.

Noi ne vom da ca în trecut și acum silința, ca on. public ce ne va onora cu prezența, să-și petreacă cât se va putea mai bine, mai familiar și mai românește, ca depărtându-se să ducă cele mai plăcute suveniri despre picnicul nostru.

Și sperăm și apelăm la publicul românesc, că la picnicul din 4 Noemvrie să avem fericirea de a saluta în mijlocul nostru, cât mai mulți și cât mai multe.

De regulă tinerimea universitară din Cluj, cam în restimp de doi-trei ani se îndată a aranja un concert.

Cine a fost la ultimul concert aranjat de tinerime, văzând succesul ce 'l-a cucerat și petrecerea animată ce a urmat după aceea nu a avut de ce să se plângă.

Conform datinei vechi, tinerimea ar avă de cuget, ca și în anul viitor, în carnaval să aranjeze concertul îndatinat.

Numai cât acum poziția noastră e cu mult mai grea.

Cine a aranjat cândva vre-un concert, de sigur are idee de spesele enorme, cari sunt împreunate cu aranjarea lui.

Angajarea de puteri, cântăreți, conducători de cor, și alte nenumărate spese, toate cer bani și ear' bani. Cu concertul ultim, ce 'l-am aranjat în anul 1896, am avut spese de peste 900 fl.

Suma aceasta noi am acoperit-o din colecte publice. Publicul românesc cu marimozitate a sprijinit năsuințele noastre — și coalele de colectare exmise nu ni-s'au întors goale.

Aranjarea concertului nostru deci numai dela o colectă publică depinde.

Prin ordinațiunea ministerială însă, dată mi-se pare în primăvara anului acestuia — colecte publice în toată țeara nu se pot întreprinde, fără a cere și a avea permisiunea ministerială.

Noi 'vom înainta la ministru cerere în privința aceasta. E foarte problematic însă că ministrul ne va rezolva cererea în mod favorabil — chiar nouă Românilor.

Și la cazul când ministrul ne-ar denega permisiunea colectei — cu toată durerea am fi siliți a obsta de a aranja concertul, neavând mijloacele de lipsă.

Să sperăm însă ceea mai bune. Să sperăm că ministrul ne va permite colectarea — și publicul românesc ne va sprijini cu aceeași marimozitate ca în trecut — și „Concertul” se va aranja splendid și vrednic de celelalte concerte aranjate până acum de tinerimea din Cluj.

Aproape în fiecare an s'a discutat în sinul tinerimei ideea de a eda tinerimea — o revistă social-literară.

Ideea aceasta une ori s'a discutat în ședințele tinerimei — mai mult s'a discutat și s'a discutat așa între singuratici, pentru-că fiecare tiner simte lipsa unei atare reviste, și nemărginitele foloase ce le-ar aduce.

Chiar în timpul de față când în privința foilor literare noi cei de aici stăm cam slab, cred, că ar fi de dorit ca tinerimea să întemeieze o revistă.

Sunt atâtea tineri universitari cari se ocupă cu publicistica, umplând foile literare și foisoarele zinarelor politice cu produsele lor, încât acestia dacă s'ar grupa în jurul revistei înființându, cu dragostea și însuflețirea ca Revista tinerimei, se o țină la înaltăime — sprijiniți și de alți bărbați literari de dincoace și de dincolo — de sigur, că s'ar putea eda o revistă dragută, care în curând va fi sprijinită și apărută de întreg publicul românesc.

Sălevând eu lucrul acesta în public — nu fac alta decât repet o dorință veche; ce de mult timp există în cercurile tinerimei — fără de-a se fi realizat până acum,

Ultimul pas hotărât în privința acestuia, l-a făcut pare mi-se tinerimea din Pesta la anul 1894, când voia să înființeze o revistă „Voci tineri”. — Dacă aceasta n'a succedat atunci — ideea nu trebuie abandonată, poate ar succeda acum.

Tinerimea din Pesta, ori-cum dar poate să se ocupe mai liber și mai cu temei de lucrul acesta având societatea ei dreptul de-a se întruni, și mijloacele necesare.

Idea în ori-ce cas nu ar trebui abandonată și cu cred, că unei reviste literare bine și cu gust redactată — cum presupui că ar fi revista tinerimii — i-se poate prevesti un frumos viitor și îi mai frumoase rezultate practice pe terenul cultivării noastre intelectuale.

Sărmana catedră de limba română dela universitatea din Cluj... *abia are vre-o 3—4 ascultători.*

Și nici nu-i mirare când o ocupă unul ca *Moldovan Gergely*. Cine se simtă dragoste să-i asculte propunerile lui în limba maghiară despre limba română, pe cât de seci, pe atât de fără rost — afară de aceia cari studiind filosofia i-au ales limba română ca studiu special. Ne putem închipui că ce califică din limba română capătă acestia...

Lipsa de profesor care se propun limba română se remarcă cu deosebire la studenții cari studiază în gimnasil.

Atâția studenți români studiază în Cluj la diferitele gimnasil — de ambele noastre confesiuni, — și absolvă gimnasiul, fără să știe românește, fără să aibă noțiuni de literatură și gramatică limbii lor materne și cu toate acestea nici consistorul din Blaj, nici cel din Sibiu nu se ocupă cu ideea de-a sistematiza în Cluj un post de profesor de limba română, pentru studenții români de pe la școlile medii de aici.

Consistoarele respective ar trebui să iee la dezbateri serioasă lucrul acesta, și a-l rezolvă în mod favorabil cât mai curând, căci prin indolența lor — comit un mare și neiertat păcat național.

Mai demult — în timpurile mai vechi — era profesor de limba română, de regulă protopopul local care propunea pentru toți studenții dela toate gimnasil și din toate clasele, ținând curs regulat cu toți — și era salariat de stat.

Cu timpul însă guvernul din an în an, a redus salariul profesorului, și în consecință și datoriința de a instrui pe toți studenții, fără numai pe cei din gimnasiul inferior — până mai pe urmă aveau să frecventeze orele de limba română numai studenții claselor II. și III. gim. Dar guvernul nu s'a îndestulit cu atâta. Într-o bună dimineață a casat cu totul postul.

Acum e datoriința consistoarelor noastre, ca să sistematizeze ele postul de profesor — atât de necesar — aici, poate mai necesar ca ori-și-unde.

Căci e păcat stigător la cer, să rămână sute de tineri români în ignoranță, față de ce au mai acump: *limba lor maternă.*

Elmar.

Congresul național-bisericesc.

Sibiu, 21 Oct. n.

— Raport special. —

Ședința VIII.

Ședința se deschide la orele 9. Președintele îl ocupă Metropolitul.

Se citește procesul verbal al ședinței VII. prin notarul Ioan Sărbu și se verifică.

Se dă citire verdictului dat de sinodul episcopesc în chestiunea vicarului Goldiș. L-am dat și noi în întregime în numărul de ieri.

S'a dat comisiei verificatoare. Propunerea nu poate să fie, decât care a mai fost.

Metropolitul se retrage și președintele îl ocupă episcopul Mețian.

Urmează la ordinea zilei raportul comisiei financiare, în a cărei referată s'a dat și regulamentul pentru administrarea afacerilor episcopice. Dr. Oncu ca referent al comisiei citește raportul asupra regulamentului. Consistorul metropolitan a prezentat congresului un proiect de regulament, care ar avea să normeze afacerile în un mod uniform pentru întreaga provincie metropolitană. Comisiunea propune un alt proiect, lucrat pe baza celui dintâi, având însă ca principiu decentralizarea afacerilor. Raportorul face o lungă motivare a acestui proiect, pe care îl recomandă ca basă la dezbateri.

Metropolitul accentuează, că după regulamentul afacerilor interne, ar trebui să se tipărească și astfel împărtășească între membrii. Însă fiind timpul înaintat, nu se poate satisface regulamentul. De aici însă se nu se face us pentru viitor.

Dep. A. Mocioni e de părere, ca aceasta să se enunțe numai după-ce regulamentul va fi primit.

Dr. Oncu dă citire proiectului de regulament pentru administrarea afacerilor episcopice, prezentat de comisie.

Dep. Dr. Il. Pușcariu susține, că acest regulament e cu totul nou. Intenția congresului e să aducă ceva perfect. Ar fi lucru precipitat a aduce un regulament mai puțin perfect. Propune să se tipărească, să se studieze ca proiect și să se pertracteze la altă sesiune congresuală.

Dep. Truța combate părerea antevorbitorului. E de părere, ca regulamentul să se ia la dezbateri specială.

Dep. Dr. Lemény arată, că proiectul comisiei e foarte deosebit de al consistorului. Ar fi multumit dacă s'ar tipări și s'ar pertracta în sesiunea congresuală, căci afacerea să trăgească de 16 ani.

Dep. Lenger accentuează, că expozitul raportului a relevat, că proiectele se deosebesc în principii. Proiectul comisiei nu vooeste o normare uniformă în întreaga metropolia, ci un cadru, pe baza căruia fiecare eparchie și parohie își poate regula afacerile conform împrejurărilor locale. Proiectul consistorului regulează de sus până jos toate afacerile pentru întreaga metropolia.

Dep. P. Cosma propune, ca proiectul să se iee azi dela ordinea zilei, să se tipărească până mâine, să se împărtășească între deputați și să se iee de nou în dezbateri.

Dep. Simonescu predează pentru proiectul consistorului, face istoricul aceluia, e de părere să se amâne până la proxima sesiune. Susține propunerea lui Pușcariu.

Dep. Ign. Papp propune, să primim regulamentul comisiei cum s'a prezentat, să-l aplicăm provisor în eparchii, care apoi conform praxeii să ne spună ce e bun și ce e rău.

Dep. Mangra susține propunerea lui Cosma.

Dep. Dr. Șpan spune, că regulamentul comisiei e foarte perfect, pe când proiectul consistorului ne-ar fi legat mâinile și ar fi introdus absolutismul în biserică. Acest proiect e o copie a organismului de stat dela noi. Primește propunerea lui Cosma.

Ref. Dr. Oncu în numele comisiei se alătură la propunerea lui Cosma.

Se primește ca să se tipărească, până de seară va fi gata și domni deputați să l ridice din cancelaria metropolitană.

Comisia pentru fundațiunea Gossdu (președinte protop. A. Ghidui, referent I. Lenger) referă asupra activității reprezentanților fundațiunii Gossdu pe 1895—1896. Din datele raportului extragem următoarele mai esențiale:

Averea fundațiunii a fost, cu finea anului 1896, 1,586,478 fl. 89 cr. față cu averea dela finea anului 1895 suma aceasta arată o creștere de 105,239 fl. 84 cr.

În decursul anului 1896 s'au solvit ca stipendii, escontenări finale, taxe de diplome și ajutoare la 113 studenți, — 22,873 fl. 83 cr.

Reprezentanța fundațiunii proiectează întemeierea unui internat pentru universitarii români din Budapesta.

Membru fundațiunii, Iosif Gall a propus să se însărcineze comitetul pentru elaborarea unui proiect până la proxima ședință a reprezentanței, cum s'ar pute câștiga orientare mai deplină asupra normalității și stării materiale a concurenților de stipendii, precum și cum s'ar pute controla mai bine purtarea morală a concurenților.

Comisia propune: aprobarea socotelilor pe 1895—1896 și absolut reprezentanței fundațiunii; constatarea cu satisfacție a bunei îngrijiri, ce s'a dat averii din partea reprezentanței; tinerii stipendiați să cerceteze regulat biserica și parastasele pentru Gossdu; să se facă pe viitor raport periodic despre fundațiune pe fiecare sesiune a congresului și să se dea rapoarte despre parastasele lui Gossdu.

C. Brediceanu atrage, ca și acum trei ani, atenția congresului asupra unor svorniri (chipul de a împărți stipendiile) svorniri, cari nu onorează pe cei încredințați cu conducerea afacerilor fundațiunii. Se spune și se aduc exemple, că stipendiile de multe-ori nu se dau la studenți săraci, ci la bogați. Binele ce-l face fundațiunea nu-i așa mare ca răul, că se detrag ajutoare băieților săraci și talentați, preferindu-se alții, și cu alții recomanțați prin conexiunile lor familiare. Din aceste motive sprijinește propunerea lui Gall.

Mai observă, că între altele stipendiștilor li-se recomandă să studieze limba maghiară. Toate autoritățile statului se îngrijesc de limba maghiară, de ce ne-am mai îngrijii și noi, termină dl Brediceanu, între aprobările deputaților.

Episcopul Mețian spune, în calitate de membru al reprezentanței, că pot exista svorniri de cari a amintit dl Brediceanu, dar nu-s basate. Se pot întâmpla greșeli, dar sunt numai casuri excepționale. Cât pentru sărăcie, aceasta e lucru relativ, așa că nu poți lua todeauna o măsură de judecată față de sărăcia pențilorilor.

Dr. Ilie Cristea vorbește de peregrinajul ce an de an fac universitarii români din Budapesta la mormântul lui Gossdu. Are de excepționat, de ce se folosește ca zi a acestui peregrinaj ziua morților la papiști. Aceasta e o jignire a nimbului bisericei noastre. De aceea prezintă aditament, ca să se indice o altă zi pentru acest peregrinaj.

Ionaș dă expresie mirării și indignării pentru purtarea unor stipendiați, cari după-ce absolvă studiile, își uită de beneficiile ce li-s'au acordat, ba chiar și de neamul lor. Sunt, cari numai vreau să vorbească românește, cari nu mai vreau să vină în nici o atingere cu Români, cari numai vreau să se recunoască Români, și toate acestea de dragul vre-unei slujbe ungurești. Ba unul — judele Alex. Pop din Arad — așteptat dela un episcop al nostru, ca acesta să-l salute.

R. Ciorogariu opinează a fi foarte necesar să cunoaștem rezultatele practice ale stipendiilor. Numai așa am pute ști, de ce cresc mai mulți tineri stipendiați pentru alții, decât pentru Români. Propune deci, ca rapoartele fundațiunii să se referească în special la carierele și condițiile, în cari sunt aplicați fostii stipendiați.

Tr. Barau spune, că nu e demn de o corporațiune așa de înaltă să se ocupe cu amănunte, ci are să se țină la nivelul deșabaterilor principale.

Dr. Șpan consideră auditamentul Drului Cristea superfluu, de vreme-ce peregrinajul universitarilor nostri din Budapesta e de natură spontană și nu poate privi congresul și cercul său de activitate.

N. Zigre primește propunerea comisiei. E contra aditamentului dlui Cristea fiind peregrinajul amintit o afacere locală. E concul al congresului, ca pentru ficitul Gossdu să se sârbze în bisericele noastre parastas într-o anumită zi a anului. Executarea acestui concul e de datoria congresului să o controleze. Protop. Hamsea e contra propunerii dlui Ciorogariu, considerându-o neexecutabilă.

P. Cosma e de aceeași părere și crede, că congresul nici nu e chemat a se ocupa cu asemenea chestiuni. Reflectează apoi la svornirile sulate de dl Brediceanu și termină pledând pentru întemeierea internatului pe seama universitarilor români săraci din Budapesta.

R. Ciorogariu își susține propunerea. Episcopul Mețianu încă privește propunerea dlui Ciorogariu de neexecutabilă.

La vot, propunerea dlui Ciorogariu cade, asemenea aditamentului dlui Cristea și se primește fără modificări propunerile comisiei. Ședința se închide la 1 $\frac{1}{2}$ d. a.

Ședința IX.

S'a ținut după amiază. A durat foarte puțin.

Comisia pentru fundațiunea lui Gossdu prin referentul Lengher, raportează asupra legatului lui Mutowsky, răposatul comerciant român din Budapesta, care a lăsat 500 fl. ficitului Gossdu.

Comisia propune, ca legatul, care din 1882 când a intrat în vigoare, a crescut, să se administreze, care și până acum, laolaltă cu fundațiunea Gossdu, dar păstrându-se separat, sub numirea lui Mutowsky.

Dr. Oncu contra-propune a nu se mai păstra nici separațiunea asta, ci a se contopi legatul cu fundațiunea Gossdu.

După o oare-care discuție se primește contra-propunerea dlui Oncu.

Comisia financiară referă asupra raportul consistorului metropolitan asupra rațiociniilor pe 1895—1896.

Raportul consistorului se primește în general și special.

Proxima ședință mâine la 9 ore a. m. Raportor.

Aforisme politice

— Una la zi. —

Bărbaților de merit real nu le putem face un serviciu mai mare, decât nimicind aceea-ce se numește refugiu lor, ce însă în faptă e cea lor de sclăvie, a-i detrage de sub patronajul celor mari și a le oferi în locul aceluia stima și încrederea poporului. Macaulay.

Din comitate.

Adunarea generală a comitatului Făgăraș.

— Raport special. —

Făgăraș, 18 Oct. c.

Restrînși cu totul în acțiunile noastre politice, singur adunările comitatense ne-au mai rămas, unde putem da încă expresiune viasă nemulțumirii noastre, unde putem desvîli și biciul multele abuzuri, neregularități comise de răsfățării copii ai viței arpadiane „atotputernice” în numele ideii, și în folosul lor privat și unde putem da pe față, înflora și protesta contra nelegiuirilor comise de micii și marii despoți de prin comitate. De aceea lupta din comitate are mare însemnătate, trebuie purtată peste tot locul cu cea mai mare energie și fără cruțare. Este deci necesar, ca fiecare membru român și cu deosebire conducătorii să fie todeauna la locul lor, — căci lipsa este de puterea fiecăruia, numai atunci poate zice, că i-a făcut datoria față de poporul lor.

De un timp încoace în adunările municipale ale comitatului Făgăraș, lupta Românilor a luat un avânt și o extensiune — pot zice, — ne mai auzită până acum și ale cărei bune urmări, cu toată cinica nepăsare și rezistență a puternicilor zilei, — totuși se observă. Poporul o simte. Agresiunile abuzurile și netrebniciile scad, copii răsfățai ai puterii se mai moderează, poporul este încâtva mai cruțat de șicanările lor — de multe-ori ne-rășinate.

Adunarea generală trecută și cea ținută la 14 l. c. a fost o eclatantă dovadă, că ce se poate face, când lupta se duce cu zel, rezoluție și sincer devotament îmi exprim speranța, că mergend Români făgărașeni pe calea apucată năuți și solidari în luptă, sprijiniți cu devotament și sinceritate de toți membrii și toți conducătorii poporului român, frumoase rezultate se pot ajunge; multe rele se vor pute îndrepta și mult bine se va pute face în interesul poporului și al comitatului, ear' vieța națională românească se va înălța și întări.

Sperez, că pe viitor toți membrii români vor dovedi un interes mai mare față de adunările municipale, — depindend succesele foarte mult dela această împrejurare. — Adunarea din 14 l. c. a fost alap cercetată din partea membrilor români. Se zice, că cauza ar fi fost încâtva și culesul cucuruzelor.

Decursul interesantei adunări a fost următorul:

Ca prim obiect a venit la dezbateri adresa omagială către Maiestatea Sa Împăratul-Rege pentru dăruirea celor 10 statue împăratului Budapesta.

Nu știu din ce cap a eșit aceea adresă este însă un adevărat *galimatias* — cu deosebire în textul unguresc. Se zice în chaos de fraze între altele, că Maiestatea Sa a legădmulatrămélóbb önmegtagadásal (cu cea mai de admirat abnegațiune călcându-și pe inimă) ar fi făcut donațiunea, va să zică nu din înalta-i voe liberă. Dr. N. Șerban, face observarea, ca să se pună în text înaintea cuvântului „nemzet” și cuvântul „magyar” ca indignare, că această adresă este a să privi ca specifică a națiunii genetice maghiare.

Vice-comitele este contra, provoându-se și la definiția din legea despre naționalități cu națiunea politică. Dr. Șerban cere atunci distincția din lege ceea-ce încă nu convine vicișpanului, care venise în confuzie cu distincțiunea. Punându-se la vot, — din cauza că membrii Români încă nu sosiră propunerea lui Șerban cade, cu voturile fricțiunilor comandați. Un alt act despre marea înțelepciune a marilor politicieni comitatensi, este, că o adresa de felicitare către Maiestate au pus-o la un loc cu adresa de condolență pentru moartea arhiducelui Carol Ludovic.

Asupra raportului general al vicecomitetului se învinge o viasă și îndelungată dezbateri, la care au luat cuvânt din partea Românilor: Dr. Șerban, Dr. Șenchea, Dr. Tarcu, viarul Rațiu, preotul Banea și proprietarul Stoica din Șinca-veche.

Dr. Șerban accentuează mîncitatea raportului și observă contra-zicere în acela, când la un loc se zice, că toate afacerile au mers în ordine bună, ear' într'alt loc se constată, că s'au aflat neregularități.

Ordinea publică a fost conturbată chiar de organele, care cheamă ar fi a o păzi de solgăbiruș, primari și gendarmi, — despre ce în raport nu se face amintire. Relevează, că Români și adunările lor bisericesti și culturale sînt persecutate cu o cutesanță procătoare de gendarmi. Pentru-ce? Căci nicidec însă nu s'a dat, nici lipsă nu a fost șinici nu este de o purtare atât de provocatoare și jignitoare din partea gendarmiei.

Administrația nu-și face datoria. Așa d. e. s'a impus comunelor cumpărare cu prețuri mari a pompelor de foc dela vesta firmă Tarnoczi.

Nu se extinde acum asupra împrejurărilor cum s'a făcut ceea cumpărare știe, însă, că pompele în multe comitate sînt aruncate în câte un unghiu al curților primăriei în satore deplorabilă și mîncate de rugină, astfel că în cas de lipsă nu se pot folosi, chiar și pentru aceea că nu le pot manipula. Care îngrijire mai mare și instruirea poporului în manipularea pompelor.

Preține, ca concursurile pentru posturile vacante să se publice și în foile române, cum se practicează și în alte comitate.

Expune pagubele și șicanale cari le suferă poporul prin aceea că nu se concede înblătuit în comune și propune a se face pașii de lipsă, ca starea aceasta să se saneze, schimbându-se statutul pentru foc, prin o anchetă.

Amintește apoi, că o goană s'a pornit contra crășmarilor români da pe sate, luându-se licențele de vindere pe basa unor rapoarte mincinoase a organelor administrative fără nici un motiv documentat și basat. Astfel s'a întemplat cu un țeran din Drăguș și Șinca-veche, pe când crășmarilor jidovi deși în crășmele lor se fac cele mai multe mișeli și scandaluri — absolute nimic nu li-se întemplat.

După acestea aducend înaintea și alte neajunsuri, între cari faptul, că primarii din unele comune deși sînt cei mai mari mișei — ba chiar criminaliști, sînt puși și susținuți în postul de primar numai pentru-că aceste ticăloase unelte fac „domnii” din fruntea administrații anumite servicii dure, grobe și condamnabile prin atacarea și persecutarea fără nici o rușine a preoților, a unor fruntași români, ba chiar a școlaii și bisericiei.

Ear' dacă se face arătare contra astorfel de primari, nu numai că nu se pedepesc pentru faptele lor abuzive și nedemne, ci din contră sînt lăudați. Aceasta înseamnă sălbătăcie de moravuri. Amintește ca exemple pe primarii din Voila și Drăguș.

În sfîrșit întreabă pe șpanul, că ce e cauza, de d-sa nici până acum nu a răspuns ministerului în privința cererii pentru împărțirea de sîmînță a mai multor proprietari, care cerere li s'a trimis spre opinare?

Să vede, că dlui șpan prea puțin ti pasă de soarta poporului din comitat a cărui ajutoare nu numai că nu o vooeste, dar o împedecă chiar. Vorbirea lui Dr. Șerban a fost însoțită de dese aprobări din partea Românilor.

După aceasta i-a cuvîntul Dr. Ioan Șenchen. (Va urma.)

Chestiuni școlare.

Convocare.

Reuniunea învățătoarească gr. cat. „Mariana”, își va ținea adunarea generală din anul curent la 31 Octombrie și 1 Noembrie st. n. a. c. în Nășed, la care membrii prin aceasta sînt cu toată stima invitați a lua parte.

Programa:

1. Membrii reuniunii la 8 ore a. m. vor asista în corpore la serviciul divin în biserică gr. cat.
2. La 9 ore deschiderea ședinței în sala școlaii fund. elem.
3. Exmiterea comisiunilor: a) pentru verificarea protocolului, b) pentru criticarea p-elegierilor practice, c) pentru înscrierea de membrii noi.
4. Raportul anual despre activitatea reuniunii.
5. Raportul cassarului, a comisiei pentru cenzurarea rațiociniului anului 1897 și pertractarea preliminarului de budget pro anul 1898.
6. Ținerea alor două prelegeri practice de câte 1/2 oră: a) din învățămîntul intuitiv cu clasa I a: „Cartea”, prin un învățător din filiala Năședului ori Bistriței, b) comput cu școlarii clasei a IV-a: „Prima lecțiune din frângerile zecimale” (noțiunea lor), prin un învățător din filiala Sângeorgiului, ori Monorului, cari se vor deslega în decursul ședinței spre care scop fiecare învățător al filiei va avă a se pregăti la respectiva lecțiune.
7. Citirea disertațiunilor desemnate de adunarea generală din anul trecut.
8. Citirea operatului de concurs: „Monografia școlaii” prin unul dintre învățătorii concurenți la premiul ex-cris.
9. Raportul comitetului referitor la cenzurarea operatului de concurs sub punct. 8.
10. Raportul comisiunilor de sub punctul 3 lit. b. c.
11. Pertractarea propunerilor înaintate la președinte cel puțin cu 24 ore înainte de adunare.
12. Statorirea timpului și locului pentru adunarea generală viitoare.
13. Alegerea amplotiaților reuniunii pe un nou period de 3 ani.

14. Închiderea ședinței.

Președintele reuniunii inv. gr.-cat. „Mariani”.

Născut, la 14 Octomvrie 1897.

Președintele: Secretarul:
Dr. Ioan Pop, Clement Grivase,
vicar.

Convocare.

Despărțământul Turda al reuniunii învățătorilor gr.-cat. din Archidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș, conform §-lui 21 din statute, își va ține I. (prima) adunare de toamnă la 4 Noemvrie st. n. a. c. în școala gr.-cat. din Turda-veche; la care adunare sunt invitați și domni preoți ca directori școlastici, precum și alți binevoitori și spriginitori ai progresului învățătoresc, pe lângă următorul

Program:

1. Ascultarea serviciului divin la 8 ore a. m.
 2. Deschiderea adunării prin președintele despărțământului la 9^{1/2} ore.
 3. Constatarea membrilor prezenți.
 4. Raport despre adunarea generală constituantă ținută în Blaj la 15 Iunie 1897.
 5. Alegerea unei comisii de 2 membri, pentru înscrierea de membri ordinari și ajutători.
 6. Incasarea taxelor.
 7. Statorirea unui program după care se purcedă învățătorii din despărțământ, cu privire la instrucțiune, din obiectele de învățământ, ca să fie o uniformitate.
 8. Designarea unei persoane disertantă, precum și a celei care se ține prelegere practică la viitoarea adunare.
 9. Raportul comisiei de sub punct 5.
 10. Desigurarea locului și a timpului pentru adunarea viitoare.
 11. Eventuale propuneri.
 12. Alegerea unei comisii pentru verificarea protocolului adunării.
 13. Traducerea protocolului în limba statului și înaintarea lui la inspectorul școlastic regesc.
 14. Închiderea adunării prin președinte.
- Turda, 19 Octomvrie 1897.
- Simion Poruțiu, George Tătar,
președinte, notar.

CRONICĂ

Sibiu, 22 Oct. n. 1897.

Expulsarea unui Transilvănean. O știre care dacă s'ar adevăra ar îmbrăca un colorit foarte grav, preocupă foile din București. Țeranul Ioan Sabo Ogrisor din Ocna-Sibiului, care trăia în România, a fost extras de poliția din București autorităților ungarești. Sabo Ogrisor fusese condamnat la 2 luni și 21 zile închisoare și 20 fl. amendă de tribunalul din Alba-Iulia, deoarece, când s'a reîntrors D. I. Rașin dela procesul Memorandului, l'a primit cu strigări insultătoare. De aceea a trecut în România. În Februarie anul acesta Ogrisor a fost citat la poliția din București și arestat ca bănuț de a fi luat parte la o crimă. Afând poliția, că el a fost condamnat de tribunalul din Alba-Iulia, foile susțin, că după-ace a fost ținut patru luni în închisoare preventivă la Văcărești, a fost și expulsat și extrădat autorităților ungarești.

N. R. Danilescu. Asupra mult regretatului Danilescu aflăm următoarele amănunte: Venit din Transilvania, după-ace a terminat cu succes studiile în școala centrală de agricultură dela Ferestreu, Danilescu a fost trimis de guvernul român să studieze silvicultura în Franța. Absolvent al școlii forestiere dela Nancy, Danilescu s'a întors în țară și a fost numit profesor de silvicultură și botanică la școala dela Ferestreu, ear mai târziu director al acestei școli și în urmă profesor la școala silvică din Brașov. Ca scriitor, Danilescu a colaborat la *Economia rurală* de sub direcțiunea dlui Aurelian.

O parte a averii sale în sumă de 70.000 lei, a lăsat-o Metropolei române din Blaj pentru burse, drept recunoștință ca și decedatul numai grătie bursei ce l'a acordat Metropolia și-a putut termina studiile la Viena; o altă parte, în sumă de 40.000 lei a lăsat-o Academiei Române ca fond de burse pentru tinerii cari studiasă silvicultura.

Înmormântarea s'a făcut alături, la Hațeg cu mare pompă.

Ministerul domeniilor din România s'a reprezentat prin dl. inspector silvic Ioan P. Onușca, ear societatea „Progresul Silvic” prin dl. sub-inspector N. C. Nadejde. Mai erau r. prezentate toate oficiile, toate autoritățile civile și militare din localitate.

Înmormântarea lui Ioan Morariu, fostul responsabil pentru *Tribuna* și *Poia Poporului* s'a făcut ieri, pe lângă un număr public. Reuniunea sodalilor, al cărei membru și fruntaș în comitet a fost răposatul, s'a prezentat întreaga și a însoțit cadavrul până la mormânt, în cîntirul român gr.-or. dela Poarta-Turului. La mormânt au vorbit colaboratorul nostru, dl. Ioan Scurtu, în numele *Tribunei* și *Foii Poporului* și dl. G. Poponea, în numele sodalilor români.

Contra alcoolismului. Ni-se scriu următoarele: Ziarele maghiare amintesc premierea mea cu 100 coroane din partea „Societății moralizatoare” din Budapesta. Pentru întemeierea „Societății de cumpănare” din Băbta; dar în amintirea lor s'a străcurat o eroare, ce nu o pot trece cu vederea. Anume în numele familiar *Aluș*, în loc de vocala *u* au pus consoanța *m* schimbându-mi numele în *Almă*; poate că lor le convine mai bine așa, eu însă nu pot să sufer astfel de schimbări în numele meu. „Societății moralizatoare (országos erkölcsmentesítő egyesület) din Budapesta pentru distingerea cu premiul amintit îi exprim cea mai caldă mulțumire. Rutenii din nordul Ungariei, cetind știrea despre premierea mea, încep a se interesa de întemeierea societăților de cumpănare și în gr.-cat. lor. Drept dovadă, că cooperatorul gr.-cat. din Muncaci, îmi cere statutele societății și alte informațiuni. Priimiți etc. *Gavril Aluș*, învățător român.

Foi sârbești oprite. O nouă volnicie ungurească. Ministrul de interne a oprit să nu mai intre pe teritoriul ungar foile sârbești din Belgrad *Zelja* și *Kursula*, pe motiv, că ar agita contra statului. În urmăre ministrul de comerț a detras numitelor ziare debitul postal.

Darurile jubileului englez. Pe cum se anunță din Londra, darurile primite de regina Victoria din prilejul jubileului de diamant au fost transportate zilele acestea în institutul țerii. Numărul lor trece peste șase sute, toate de mare preț. Între acestea e un vas de jertfă din 1000 înaintea de Chr., dăruit de împăratul Chinei. Prințul de Wales a donat o cap d'operă de tablou. Între daruri sunt și giuvaerice foarte prețioase.

Emigranți inveninați. Pe vaporul de emigrați *Agonda*, care plecase de curând cu 1500 pasageri din Genua la Brasilia, 325 de pasageri s'au îmbolnăvit sub simptome de inveninări. Însă nu s'a putut dovedi, dacă e crimă la mijloc sau toată nenorocirea provenit din vasele de bucătărie. Mai mulți dintre inveninați sunt greu bolnavi, dar nici unul nu-i în stare desperată.

Nebun religios. În comuna *Kis-Toszeg* din comitatul Torontal, un Țeran ungur, *Szep Mihály*, cuprins de nebunie religioasă a înjunghiat pe un copil de patru ani al vecinului. Când l'a arestat, a spus, că Precurata fecioară l'a apărut și l'a poruncit ca pentru a delătura pustiirea lumii să jertfească viața unui copil nevinovat.

Copil pierdut. Femea Ana Muntean din Ludoș ne spune, că de 8 săptămâni l'a dispărut fără de urmă copilul *Moise Pleșca*, în vîrstă de 14—15 ani, fost servitor la vameșul din Miercurea. Cei-ce ar ști de el, să comunice mamei lui, în Ludoș. Ana Muntean.

Pensionare și decorațiuni. La oficiul silvinal din *Sas-Sebes* a fost pensionat zilele acestea impiegatul de cl. I. Dumitru Popp. M. S. Monarhul l'a decorat, pentru îndelungat și zelos serviciu cu crucea de argint a coroanei.

Deputat cheșliu. Din Viena se anunță, că clubul parlamentar al lui Stojalovski a eșchid din sinul său pe deputatul Țeran Sapei, care la o adunare de lucrători s'a prezentat în stare de beție și a provocat scandal.

Vulcan la Paris. Francezii fac mereu la planuri, care de care mai cutăzătoare pentru expoziția din 1900. De curând s'a constituit la Paris o societate, care și-a pus de scop a ridica în oraș o adevărată statuă cu crater, lavă și cu tot ce se ține de un vulcan. O ceată întreagă de ingineri, mecanici și pirotecnici se ocupă cu detaliile planului. Mai multă bătaie de cap dă faptul, cum să se înlocuească lucrul așa, că vulcanul să existe numai pentru cei-ce vor plăti pentru el o taxă oare-care.

Un dar al regelui Carol. Foile ungurești scriu, că *regele Carol* al României a trimis prin consuliul său la Budapesta 500 fl. căpitanului poliției. Acești bani sînt mențiți a se împărți între acei penitenți, cari în vremea vizitei părechii regale la Budapesta s'au adrearat cu rugare de ajutor acestora și au fost recomandați întru aceasta.

Paijenjen veninos în Ungaria. Zilele acestea a fost prins în Macău, comitatul Canadului, un paijenjen de mărime extraordinară și foarte periculos. Acest soi de paijenjen numai în 1892 a început a se arăta înțai-oară în Ungaria. Patria lui este Asia. Mușcăturile acestui paijenjen sînt foarte periculoase mai ales pentru vite. Se zice, că nu există durere mai cumplită, ca durerea pricinuită de mușcăturile acestui paijenjen; o vită mușcată de el pierie în câteva ore. E mare temere, na cumva noul paijenjen să se înmulțească și la noi.

La moderna parfumerie Meltzer din loc se află pe lângă prețuri moderate, tot felul de săpunuri de toaletă, parfum, pudră, perii de dinți și alte articole de acest fel, toate de cea mai bună calitate, precum se poate vedea din inseratul ce publicăm în nrul de azi, și asupra căruia atragem atenția cetitorilor nostri.

ECONOMIE.

Stațiuni pentru încărcat vite. La stațiunile *Sebeș-săseș*, *Miercurea* și *Seliște*, de pe noua linie ferată dintre Sibiu și Vinț-de-jos, în urma ordinului ministerial, s'au putut încărcă vite pentru transport.

Împrumutul economic al Muntenegrului. Din capitala Muntenegrului, *Cetinje* se scrie, că țara suferă mult din cauza roadei slabe și a boalelor de vite. Astfel statul e silit a lua un împrumut economic de 4 milioane de franci, ca să scutească locuitorii de foamete. Împrumutul se ia dela banca comercială italiană și se va plăti pe rînd, în restimp de 25 de ani.

Boale de vite în Sârbia. În Sârbia fac mari stricăciuni boalele de vite și de porci. Cu deosebire grasează durerea de unghii și de gură în ținutul orașelor Piro și Niș. Aici s'au bolnăvit 2240 de vite. Boala de porci încă se lățește grozav; în orașul Niș și în 8 sate mor porcii cu grămada.

Era o vită minunată: avea un gât gros, pept lat, frunte mare, lată, și coarne scurte, puternice, cari erau îndreptate înainte. Îi ziceau „Bodor”.

Mai nou.

Primirea provisorului în dietă.

În ședința de ieri, 21 l. c. s'a pus la ordinea zilei în dieta ungară proiectul de lege despre *prolungirea provisorie* pe termen de un an, până la finea anului 1898, a pactului cu Austria. Referent a fost *A. Pulszky*, care recomandă proiectul spre primire. *Kossuth* respinge proiectul din punctul de vedere principal al partidei independente. *Apponyi* vrea să aibă asigurarea, că provisorul în Austria se va primi pe cale parlamentară. Ministrul Bánffy îl asigură, că provisorul se va pertracta în Reichsrath. În urmă *dieta primește cu majoritate de voturi provisorul.*

Azi se desbate proiectul despre *provisorul croat și indemnitate.*

Bibliografie.

Studii Literare.

Revenim la valoroasa carte a dlui profesor *Teodor Raica* din Ploiești, pentru-ca să atragem asupra-i atențiunea tuturor cărturarilor noștri, mai ales însă a profesorilor și dascălilor români, dela cari asemenea cărți n'ar trebui să lipsească.

E destul, deocamdată, să arătăm cuprinsul bogat al acestui volum de peste 160 pagini. El conține: (partea I) un studiu critic intitulat: *O gramatică parodiă* (pe 54 pagini), apoi: *Veacul al XVI. Limba și literatura Românilor de A. Lupul-Antonescu*, asemenea un articol critic. Urmează în fine cel mai bogat și mai interesant studiu: *Codrul frate cu Românul* un studiu asupra doinei române plin de observații originale și frapante, tratat cu mare pricepere în mod științific. Acest tractat are 2 părți: „Colonizarea” și „descălcare”, și prezintă o lectură foarte multumitoare, care deșteaptă în mintea gânditoare mulțime de idei asupra raportului gingaș, ce se manifestă, prin posesia populară, între Români și codrul verde (Frunză verde, ... foaie verde).

Partea ultimă (IV) a cărții cuprinde un studiu filologic asupra prepoziției „de”. Este o completă monografie a acestei particule așa de deasă și așa de cu multe înțelesuri în limba noastră. Este titlu acestei părți: *Selecțiunea graiului; „de” ca prepoziție; raporturi casuale; „de” ca adverb; „de” ca pronume; „de” ca conjuncție.*

Credem, că și din aceste puține notițe subitorii de studiul limbii române vor pricepe însemnătatea acestei cărți, care mai are și rara înșușire de a fi etfină în raport cu valoarea sa. Costă numai 75 cr., și se poate procura dela *librăria societății noastre* pe acțiuni „*Tipografia*”.

„Naționalitatea.” Societatea noastră „*Tipografia*” a scos într-o elegantă broșură interesant studiul de *Max Nordau* despre „Naționalitate”. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor noștri; limbajul frumos, în care „*Rosmarin*” al nostru a ținut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii nostri, căci în „*Tribuna*” s'a publicat mai întâiu. Vorba era numai, ca interesante observări originale ale genialului autor să nu rămână resitate prin atîția numeri de ziar, ci să fie colectate într'un mănunchiu, mai accesibile la cetit și meditat. Aceasta a împlinit-o „*Tipografia*” când a retipărit articolul din „*Tribuna*” în broșura de față. În extensiune de 40 pagini, tipărită frumos pe hârtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria „*Tipografia*” soc. pe acțiuni în Sibiu.

„Paradoxe sociologice.” Din valorosul volum, cu acest titlu, al lui *Max Nordau* cetitorii nostri cunosc deja de mult capitolul „*Naționalitatea*”, care a apărut și în broșură separată în editura „*Tipografia*” soc. pe acții. Acum earăși un nou capitol din același volum ni-se prezintă extras într-o drăguță broșură. Este capitolul prim, intitulat „*Reprivirea*”, pe care cetitorii nostri l'au avut în rate, în *Foia*, „*Tribunei*”. Cei ce-și aduc aminte de această plăcută lectură vor afla cu bucurie, că pot să aibă într'un mănunchiu spicole de aur ale lui *Max Nordau*. Ear' cei-ce nu au cetit „foia”, îndoi trebuie să se bucure, că „*Tipografia*”, retipărindu-o le-a făcut posibil a o ave deodată a mână, ca să suplinesească ce au negles.

„*Reprivirea*” lui *Max Nordau* este reprivirea filosofului din amurgul acestui veac asupra vieții neamului omenesc, urmînd paș de paș mersul progresului cultural dela începutul civilizației.

E mare idea, și mîngăitor rezultatul unei asemenea „repriviri”, mai ales azi, în această epocă de materialism și blasare pentru tot ce e ideal.

Traducerea românească făcută de *Rosmarin*, ne predă toate finețele originalului într'un delicios limbaj românesc.

Broșura, tipărită pe hârtie fină, adjuată frumos, are 35 pagini, în octav, și costă numai 20 cr. Se poate procura dela librăria „*Tipografia*”, soc. pe acțiuni în Sibiu, Strada-Poplăci nr. 15.

Seminarul român din Lipsca. A apărut al IV-lea raport al vestitului seminar filologic de sub conducerea zelosului profesor *Dr. G. Weigand*, sub următorul titlu:

„*Vierter Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache zu Leipzig. Herausgegeben von dem Leiter des Institut Dr. Gustav Weigand. Leipzig, Joh. Ambrosius Barth. 1897—98 X+336 pag.*”

Voluminosul raport cuprinde: Prefață și raport anual de *Dr. Gustav Weigand*.

Formarea singularului — de *Ernst Bacmeister*.

Starea actuală a formării pluralului în limba daco-română de *Hermann Thalmann*.

Codicele Dimonie de *Dr. G. Weigand*.

Intrebuintarea lui „pre” la acusat (continuare din anul trecut) de *St. Stinghe*.

Dialectele de pe Criș și Murăș de *Dr. G. Weigand*.

La librăria „*Tipografia*”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află următoarele cărți:

- „*Memorial*”, Arhiep. și Metropolitul Andrei baron de Șaguna, de *Nicolae Popea* fl. 1.30
- „*Doina*”, conf. ținută la ateneul din Bărlad, de *Măndrescu* „—28
- „*Critice*” 1867—1892, de *Maiorescu*. Vol. I. și II. 2 fl. — cr. 4.—
- „*Poveștile Bănatului*”, de *Cățana* „—30
- „*Literatura popor. română*”, de *Gaster* „2.50
- „*Introducere în Cărțile Testamentului vechi și nou*”, de *Dr. Iuliu Olariu* „2.50
- „*Cerșitorul*”, dramă în 2 acte de *Livescu* „—50
- „*I. și II. 2 fl. 20 cr.*” „4.—
- „*Higiena română*”, de *Dr. Leo Murășianu* „1.—
- „*Izvoade*”, de *Demetrescu* „4.—
- „*Trandafiri și vioarele*”, de *Pop-Reteganu* „—60
- „*Din Moldova*”, schițe de *Kotzebue* „1.—
- „*Floarea din Firenze*”, de *Livescu* „—50
- „*istoria Românilor sub Mihai-Vodă-Viteazul*”, de *Nicolae Bălcescu* „2.—
- „*Trăvnițe*”, 10 piese Slovești Vol. I. și II. 1 fl. 50 cr. „3.—
- „*Scrierile părinților apostolești*”, de *Dr. Iuliu Olariu* „—70
- „*Merinde dela școală*”, de *Popa* „—60
- „*Despre influența împregiurării*”, de *Panaite Zosin* „—50
- „*Memorii din timpul răboiului*”, de *Georgescu* „—88
- „*Pui de lei*”, poezii eroice, de *Nenițescu* „1.—
- „*ediție de gală*” „2.—
- „*Loesii*”, de *Macedonski* „2.—
- „*Copii de pe natură*”, de *Ne-gruzzi* „1.50

La comanda de din afară se se adangă pentru porto postal todeauna încă 5 cr., ear' pentru expediția recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Sămbătă în 19 Oct. n.

Der Kaufmann von Venedig.

Comedie în 5 acte de *W. Shakespeare*

Începutul la 7 ore seara.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 18 Oct. n. 1897.

Sămînțe	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	până	dela	până	
Grâu				
Bănățeneș vechi	75	—	76	—
Grâu dela Tisa	75	—	76	—
Grâu „Pesta”	75	—	76	—
Grâu de Alba-Reg.	75	—	76	—
„Bacsa	75	—	76	—
Grâu ung. de Nord	75	—	76	—

Sămînțe, vechi ori noue	Solul	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	până	dela	până
Săcară		70—72	8.35 8.45
Orz	de nutreț	80—82	6.15 6.40
„	de vînare	83—84	6.60 7.80
„	de bera	84—86	7.50 9.—
„	—	86—88	6.20 6.45
Cucuruz (porumb)	hășăș, de săc seia	—	4.55 4.65
„	—	—	4.50 4.65
Meiu			
Hrișcă			

Grâu	Sept.-Oct. Mart.-Apr.	12.05	12.1
Cucuruz	Maiu-Iun. Iulie-Aug. Mart.-Apr. Oct.	5.50	5.51
Orz		6.25	6.28
„		6.—	6.0

Produse diverse	Solul	Gr. ord.
dela	până	

Săm. de trif.	Lucernă ungurească	
Oleu de rap.	rafinat	—
Uns. de porc	dela Pesta dela țeară	59.— 59.5
Slănină	sventată afumată	60.— 60.50
Său		
Fructe		
Licior	alavon nou bănățeneș brută galbînă străcurată de Rosenau	—
Miere		
Ceară		

Cursul pieții din Sibiu.

Din 20 Oct. n. 1897.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.47 vând. 9.52
Lire turcești	10.70	10.75
1/2 Imperiali	9.40	9.50
Buble rusești 100 a.	126.50	127.50
Galbeni	5.60	5.65
Napoleon-d'ori	9.50	9.55
„ (rusești)	9.6	9.61

Bursa de Budapesta.

Din 18 Oct. n. 1897.

Benta de aur ung. 6%	128.—
„ „ 4%	99.80
„ „ val. cor. 4%	122.—
Împrumutul căilor ferate ung.	122.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	122.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	103.—
Bonuri rurale ung.	97.60
„ croate-slavone	98.60
Obligațiunile desp. regalilor	101.60
Împrumut cu premiu ung.	155.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	142.25
Benta de hârtie austriacă	102.25
„ de argint austriacă	102.25
„ de aur austriacă	125.—
Losurile austriece din 1880	161.25
Acțiunile băncii austro-ungare	945.—
„ „ de credit ung.	—
„ „ de credit aust.	—
Scrieri fondare ale institutului de credit și economiei „Albina”	102.—
Argintul	5.70
Galbeni împărătești	5.67
Napoleon-d'ori	9.54
Mărci 100 imp. germane	58.90
London 10 Livres sterlingi	120.15

Bursa de Viena.

Din 18 Oct. n. 1897.

Benta de aur ung. 6%	121.95
„ „ 4%	99.46
„ „ val. c. 4%	122.—
Împrumutul căilor ferate ung.	122.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	102.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	121.65
Bonuri rurale ung.	97.0
„ croate-slavone	98.6
Împrumut cu premiu ung.	155.75
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	141.—
Benta de hârtie austriacă	102.25
„ de argint austriacă	102.25
„ de aur austriacă	124.65
Losurile austriece din 1880	160.50
Acțiunile băncii austro-ungare	958.—
„ „ de credit ung.	—
„ „ de credit aust.	—
Argintul	5.70
Galbeni împărătești	5.68
Napoleon-d'ori	9.54
Mărci 100 imp. germane	58.82
London 10 Livres sterlingi	119.85

Bursa de București.

Din 30 Sept. v. — 4 ore p. m.	Cassa.
-------------------------------	--------

Să se comandeze la colectorul principal din Budapesta numit prin direcțiunea loteriei de clase priv. r. ung. [2099] 4—11

Mészáros Miklós, Budapesta, Nador-utca 5, cutia poștei nr. 237.

Losuri originale la clasa I. a

loteriei de clase priv. reg. ungare.
Depunere solidă, cumpătată, șanse mari.

Cel mai mare câștig eventual 1 milion coroane.

Tragerea clasei I. în 11 Noembrie 1897.

La comanda se trimite cu mandat pentru

los întreg	jumătate	pătrime	optime
fl. 6.—	3.—	1.50	— .75

Liste de câștiguri apar în gazete. — Liste oficiale trimit fiecărui jucător 8 zile după tragere. — Planul oficios gratis.

Declarațiune publică!

Subscribit institut artistic pentru portrete, pentru a preveni neplăcutele abuzuri ale pictorilor și excelenți artiști de portrete și spre a-i pute ocupa și mai departe a hotărât a abzie pe un timp scurt și numai până la revocare a resigna de orice folos sau câștig. Noi liberăm

pentru numai 7 fl. 50 cr.

ceea-ce constituie numai jumătate din spesele reale de efectuare

un portret în mărime naturală

(bust)

în rame admirabile, elegante, stil baroc, negru-aurit,
a cărui valoare reală e de cel puțin 40 fl.

Cine dară dorește să comandeze portretul sen, ori al soției, copililor, părinților, rudenilor, ori al altor iubiti ai sei, chiar și al rudenilor și amicilor de mult repași, nu are decât să trimită fotografia aceluia, nu împoartă în ce poștă, și în 14 zile primește un portret, de care de sigur va fi surprins și răpit.

[1971] 4—20

Cuția la portret se va socoti în prețul cumpărării.

Comandele la care se adauge fotografia, ce se va retrimite neatinsă dimpreună cu portretul, se primesc numai până la revocare pe lângă prețul de mai sus trimis înainte ori cu rambursă, la

„Kosmos“,

institut artistic de portrete, Viena, Mariahilferstrasse 116.

Pentru executarea cea mai excelentă, conștientioasă și pentru asemenarea cea mai fidelă a portretului cu originalul se dă garanției.

Mulțime de scrisori de recunoștință și mulțumită stau deschise spre privire ori-cui.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Calindarul Poporului

pe anul comun

1898.

Anul XIII.

SIBIU.

Editura și tiparul „Tipografia“, societate pe acțiuni.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe poștă 25 cr.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe poștă 25 cr.

Cu șese ilustrațiuni!

Cuprinsul: Calindarul astronomic și bisericesc, cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1897. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Correspondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrelor. — Autoritățile bisericești române din Ungaria și Transilvania. — George Coșbuc (scriță literară): „Nunta Zamfirei“, „Noi vrem pământ“, „Murșul și Oltul“ (poveste din popor), „Numai una!“ (poesie), „Sălcia și plopul“ (legendă din popor), „Rugămintea din urmă“ (poesii) și alte „Poesii scurte“. — „Glume“. — „Măntuirea steagului“ (scriță istorică) de Petru Văncu. — Ioan Creangă (scriță literară cu portret): „Povestea unui om leneș“ și „Olteneii din Iași“, „Rostiri, zicături, cuvinte“. — Th. D. Șperanță (scriță și două anecdote): „Mama Ungu ului“, „Jidani și hoții“. — George Pop de Băsești (biografia cu portret). — „Cât de lungă se fie ziua, tot vine noaptea“, de doamna Columb. — „Castelul din Carpați“ (scriță bibliografică) de Jules Verne. — „Răvașul nostru“, cronică întâmplărilor de peste an, de Ioan Scurtu cu următoarele portrete intercalate în text: Iosif St. Șuluțiu, Ioan Hannia, Dr. C. Lușner. — Economie: „Despre dări și termine“, „Asigurarea contra focului și grindinei“, „Întinerirea pomilor“, „Povești“. — „Tîrgurile din Ungaria și Transilvania“. — „Tîrgurile din Bucovina“. — „Tîrgurile (băciurile) principale din România“. — „Inserate“.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe poștă 25 cr.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Nr. 1658/1897.

[2147] 1—3

Publicațiune.

Dreptul de vînat pe teritoriul comunei Porcești se va exarînda pe calea licitațiunei publice în cancelaria comunală în 2 Noembrie st. n. 1897 la 9 ore înainte de amiază pe timp de 6 ani de zile, începînd cu ziua licitații. Licitarea va fi verbală, oferte nu se primesc. Condițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria comunală și înainte de licitare. Porcești, în 20 Octombrie 1897.

Primăria comunală:

Ioan Faur,
primar.

Nicolae Fleschin,
notar.

Publicațiune.

Domeniile dela B.-Szt.-Miklós și Capolna ale fundațiunei Vanceana, împreună cu moara cu 4 petri de pe Tîrnava-mare, cu curtea și edificatele economice — însă cu excepțiunea pădurilor — se dau în arîndă pe 6 ani, prin licitațiune publică.

Termenul arîndei se începe în 1 Octombrie a. c.

Prețul exclamării este 4000 fl. v. a. Licitatiunea se va ține în 4 Noembrie a. c., la 10 ore a. m., în cancelaria subscrișului, unde se pot vedea condițiunile și până atunci.

[2146] 1—1

Blaj, în 21 Octombrie 1897.

Vasiliu Olteanu,
advocat archidieceșan.

Nr. 1756/1897.

[2137] 2—2

Publicațiune.

Dreptul de vamă la podul Otului ce formează proprietatea comunelor Avrig și Bradu se va exarînda pe calea licitațiunei publice în cancelaria comunală din Avrig în 7 Noembrie 1897 st. n. la 10 ore a. m. pe timp de 3 ani de zile începînd cu 1 Ianuarie 1898 până la finea anului 1900.

Condițiunile mai de aproape se pot vedea în cancelaria comunală din Avrig în orele oficiale.

Avrig, în 7/19 Octombrie 1897.

Primăria comunală.

Un culegător-tipograf

se caută la

„Tipografia“, societ. pe acțiuni
în Sibiu.

Condițiune sigură.

Cea mai nouă și cea mai bună
hârtie de țigarete și tuburi

„EDISON“,

care întrece toate fabricatele de până acum în privința bunătății și fineței.

[1785] 11—30

La librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu se vînd:

Operele preotului Kneipp:

Sfaturi

asupra

sănătății copiilor sau îngrijirile

ce trebuiesc date copiilor bolnavi și sănătoși.

Prețul 1 fl. v. a.

Precum și

CURA DE APĂ.

Cum trebuie să trăiești.

Testamentul meu și Conferențe publice.

Prețul 1 fl. 50 cr.

Portretul
noului Episcop al Lugojului

Dr. D. Radu,

lucrat fin, ca o fotografie, în mărime de 18×29 cm.

Se poate procura dela Librăria „Tipografiei“, societate pe acțiuni în Sibiu

Prețul 25 cr.

Pentru aceasta sumă se trimite franco prin poștă.

Parfumăria Meltzer,

Strada Cisnădiei

(Edificiul comandai de corp).

Lucrare după sistem rațional.

Serviciu solid.

Expediție poștală zilnică.

Daniel Meltzer, junior,

fabrică de săpun și de lumini,

[2119] 4—5

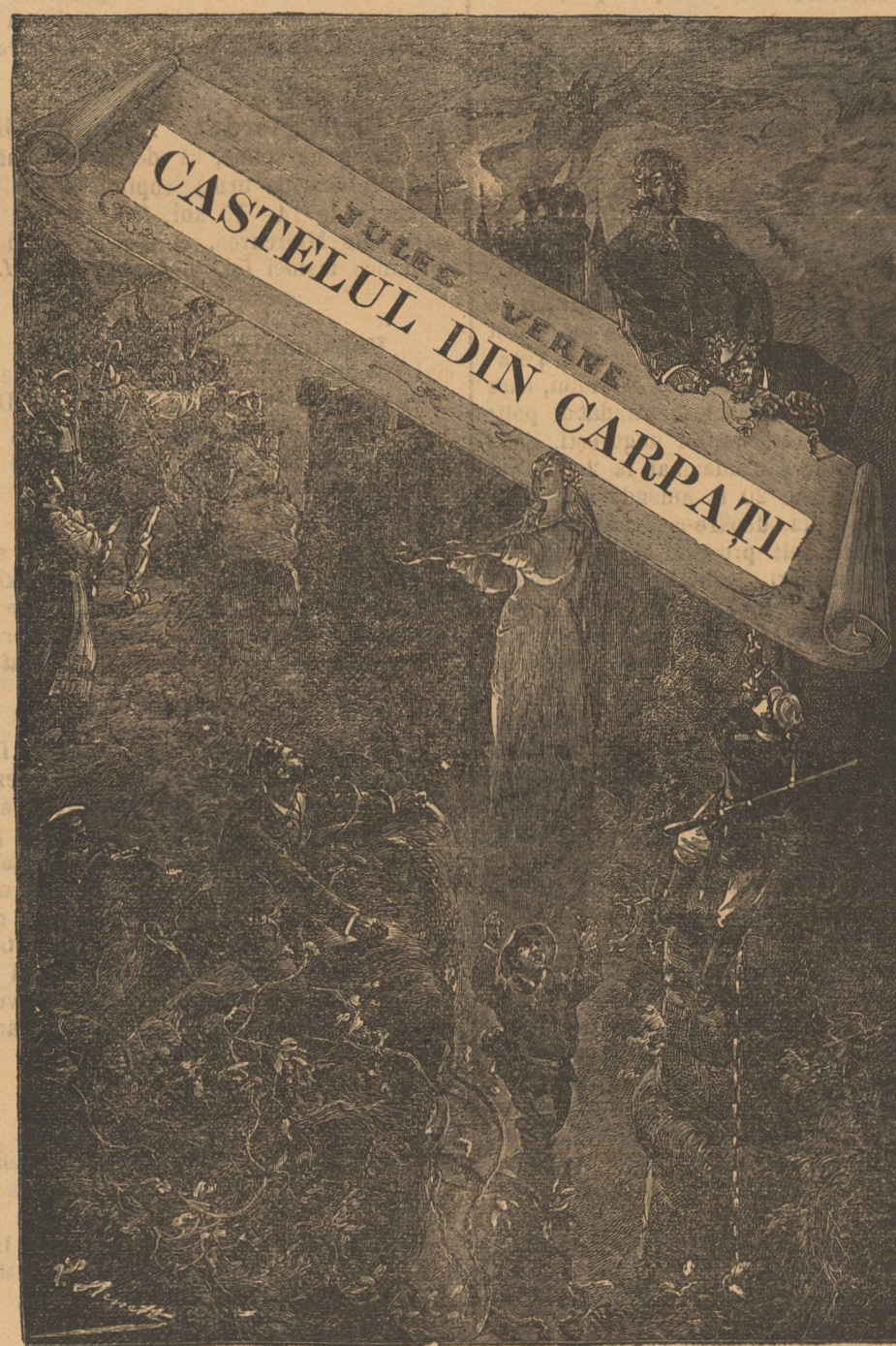
Sibiu, Strada Gușteriții nr. 25.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Nu uitați

Să cumpărați

Castelul din Carpați.

Acest excelent roman de celebrul

JULES VERNE

a fost premiat de Academia franceză.

Traducerea românească de domnul Victor Onișor este făcută într-o frumoasă limbă românească.

Volumul elegant ajustat, este împodobit cu 26 ilustrațiuni frumoase, lucrate la Paris!

Prețul:

I. Ediția populară, pe hârtie fină 80 cr. + plus 5 cr. porto postal.

II. Ediția de lux, pe hârtie satinată 1 fl. 20 cr. + plus 10 cr. porto.

Pentru România:

Ediția primă 2 lei 50 bani, a doua 3 lei 50 bani, plus porto postal.

„Castelul din Carpați“ este una dintre cele mai interesante și mai elegante cărți.

Comandele sînt a se adresa la:

Librăria „Tipografiei“, societate pe acțiuni,

Sibiu, strada Poplăci nr. 15.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.